

EUROPA-
KOMMISSIONEN

DEN EUROPÆISKE UNIONS
HØJTSTÅENDE
REPRÆSENTANT
FOR UDENRIGSANLIGGENDER
OG SIKKERHEDSPOLITIK

Bruxelles, den 30.4.2013
JOIN(2013) 9 final

FÆLLES RAPPORT TIL EUROPA-PARLAMENTET OG RÅDET

Det Særlige Administrative Område Macao: Årsrapport 2012

DA

DA

FÆLLES RAPPORT TIL EUROPA-PARLAMENTET OG RÅDET

Det Særlige Administrative Område Macao: Årsrapport 2012

INDLEDNING

Siden Macao blev overdraget til det kinesiske fastland for 13 år siden, har Den Europæiske Union og dens medlemsstater fulgt den politiske og økonomiske udvikling tæt i Det Særlige Administrative Område Macao (Macao) inden for rammerne af princippet om "ét land, to systemer". For at leve op til forpligtelsen over for Europa-Parlamentet fra 1999 udsendes årligt en rapport om udviklingen i Macao. Dette er den ellefte rapport, som dækker udviklingen i 2012.

Den Europæiske Unions forbindelser til Macao bygger på fælles værdier, en europæisk arv og fælles interesser på økonomi-, miljø-, uddannelses- og kulturområdet. I 2012 blev de bilaterale forbindelser udviklet yderligere inden for rammerne af samarbejds- og handelsaftalen. Aftalen blev undertegnet i 1992 og trådte i kraft den 1. januar 1993.

EU anerkender, at princippet om "ét land, to systemer" er blevet gennemført på tilfredsstillende vis i 2012 i overensstemmelse med Macaos forfatning. Befolkningens grundlæggende rettigheder og friheder er blevet respekteret. Den økonomiske politik fulgte stadig markedsprincipper i overensstemmelse med retsstaten. Der blev gjort visse fremskridt med at fremme gennemsigtighed og god regeringsførelse. Macaos politiske forvaltningssystem gjorde fremskridt mod en større grad af demokrati. EU håber på at se yderligere fremgang på dette område og med tiden også almindelig stemmeret i valget til både guvernør og den lovgivende forsamling.

DEN POLITISKE UDVIKLING

2012 var Macaos guvernør Chui Sai Ons tredje regeringsår. I sin årlige politiske tale den 15. november sagde han, at det var lykkedes Macaos regering i årets løb at fastholde en støt, økonomisk vækst og at muliggøre den nødvendige diversificering af økonomien til, at Macao kan blive et midtpunkt for turisme og fritidsaktiviteter for hele verden. Regeringen opretholdt fortsat princippet om at prioritere mennesker højest, og den var fast besluttet på at gøre det muligt for personer fra alle samfundslag at dele udbyttet af den økonomiske udvikling og på at forbedre deres levestandard. Guvernøren forpligtede sig til at benytte alle Macaos fortrin til at fremme en fyldestgørende økonomisk diversificering.

Efter offentlige høringer og vedtagelsen ved den nationale folkekongres' stående udvalg og den lovgivende forsamling blev bilag II til forfatningen ændret med hensyn til måden, hvorpå guvernøren vælges, og hvorpå Macaos lovgivende forsamling sammensættes. Antallet af medlemmer i den lovgivende forsamling blev øget fra 29 til 33. Der er to nye pladser, som besættes af de geografiske valgkredse, og to nye pladser, som besættes af direkte valgte medlemmer i de funktionelle valgkredse. Ændringen vil være trådt i kraft ved valget til den lovgivende forsamling i september 2013. Antallet af medlemmer i det udvalg, som vælger guvernøren, er også øget fra 300 til 400. Den vil udgøre grundlaget for det næste valg til

guvernørposten i 2014. Alt i alt er der sket et beskedent men positivt skridt mod at styrke det demokratiske grundlag i Macaos regeringsførelse.

Ytringsfriheden respekteres generelt i Macao. Pressen og de elektroniske medier viderebringer en bred vifte af holdninger. Der er dog en voksende opfattelse om, at medierne selv pålægger sig censur. Da Macaos medier i høj grad afhænger af statstilskud, har det forlydt, at beslutninger om ansættelse af journalister blev påvirket af (det, der blev opfattet som) statens interesser. Der er forsamlingsfrihed, men det har forlydt, at de retshåndhævende organer har været for restriktive. I overensstemmelse med sin forfatning respekterede og beskyttede Macao religions- og trosfriheden. Der blev ikke rapporteret om misbrug eller diskrimination på grundlag af religiøst tilhørsforhold, tro eller praksis. Regeringen anerkendte, at problemet med menneskehandel var under forværring, og søgte samarbejde med internationale partnere, bl.a. EU, for at håndtere det.

At fremme gennemsigtighed og god regeringsførelse blev stadig prioriteret højt, hvilket fremgår af en række fremtrædende korruptionssager. Siden 2012 indgår Macao ikke længere i Transparency Internationals korruptionssindeks. Det skyldes en intern ændring i metoden, som ikke har noget med Macao at gøre. I 2011 blev Macao tildelt resultatet 5,1 i indekset, hvor 10 er det meste gennemsigtige. I 2012 rapporterede Macaos kommission mod korruption, at ud af de 804 sager, som blev behandlet i 2011, var 350 straffesager. Det udgør et stort fald fra de 768 straffesager, som blev forfulgt i 2009. Dette viser, at gennemsigtigheden løbende forbedres i Macao. Den lovgivende forsamling forhandlede om et regeringsforslag om loven om angivelse af aktiver og interesser. Denne lov forpligter de ledende medarbejdere i den lovgivende, dømmende og udøvende myndighed til at offentliggøre alle lokale og ikke-lokale aktiver. Loven blev vedtaget den 4. januar 2013.

ØKONOMISK UDVIKLING

Macaos økonomi led en markant opbremsning i 2012 med en BNP-vækst på 9,9 %¹ i faste priser (sammenlignet med en høj vækst på 21,9 % i 2011). Det skyldtes en begrænset vækst i eksporten af spilletjenester og besøgendes forbrug, som forbindes med en relativt svagere vækst i den kinesiske økonomi. Det samlede antal besøgende i Macao var på 28 mio., hvilket udgør en marginal vækst på 0,3 % i forhold til antallet i 2011. 60 % af de besøgende var fastlandskinesere. Privat forbrug og investering holdt sig på et rimeligt niveau. Inflationspresset lå højt på 6,1 % i løbet af året. Trods opbremsningen i væksten bevarede Macao i 2012 sin position som verdens største kasinomarked, hvilket det har været siden 2006. De årlige spilleindtægter steg med 13,5 % til en rekordstor indtjening på 304 mia. pataca²(29,6 mia. EUR).

BNP beløb sig til 611 930 pataca pr. indbygger (59 635 EUR³) i 2012, hvilket placerer Macao på verdens topti. Samtidig beløb den gennemsnitlige, månedlige indtjening sig til 12 000 pataca (ca. 1 169 EUR) i fjerde kvartal af 2012. Mange af Macaos indbyggere har svært ved at finde boliger, som de har råd til, og de ældre er ofte udsatte. For at forbedre befolkningens vilkår meddelte guvernøren i sin politiske tale i november, at kontantordningen, der blev indført i 2008, skal fortsætte med yderligere 8 000 pataca (780 EUR) til alle fastboende og flere udgifter til social-, uddannelses- og sundhedsydelse.

¹ Kilde: Alle økonomiske oplysninger bygger på officielle tal offentliggjort af optællings- og statistikkontoret under Macaos regering, med mindre andet er angivet.

² Kilde: Kontoret for kontrol med og koordinering af spilvirksomhed under Macaos regering.

³ Den gennemsnitlige omregningskurs Euro/patacas var i 2012 på 10,2612.

Ydelsespakken indeholdt en sundhedsrabat på 600 pataca (58 EUR), en lettelse af indkomstskatten på 30 %, skattenedsættelser, fritagelse fra stempelafgifter, tilskud og en månedlig pension til de ældre, uddannelsestilskud, elektricitetsgodtgørelser, støtte til familier med lav indkomst og pengetilskud til indbyggernes centrale opsparingskonti. Sundhedssektoren blev tildelt ti mia. pataca (970 mio. EUR) for at oprette et mere effektivt sundhedssystem og et netværk af primære sundhedstjenester, der skal give alle indbyggere adgang til gratis sundhedsydelser og speciallægebehandling inden 2020.

Spil er blevet vigtigere end nogensinde for Macaos økonomi og udgør over 40 % af BNP i forhold til under 30 % for ti år siden. I snæver forstand arbejder 23 %⁴ af Macaos samlede arbejdsstyrke i spillesektoren. Hvis man medregner forbundne sektorer såsom turisme, detailhandel eller spillerelateret byggeri, anslås dette tal til over 70 %. Skat på spil bidrog med 83 % af skatteindtægterne i 2012⁵.

Økonomisk diversificering ud over spillesektoren er stadig et udtalt mål for Macaos regering. Det har krævet en vis indsats at udvikle andre sektorer end spillesektoren såsom møde- og konferenceindustrien (MICE) samt de kreative og kulturelle industrier. Der skete dog kun begrænset fremskridt mod diversificering på grund af flaskehalse i infrastrukturen, mangel på afledte virksomhedsklynger og mangel på menneskelige ressourcer. Sidstnævnte faktor udgjorde en central begrænsning, da spillesektoren og dens tilknyttede sektorer til stadighed overbød andre sektorer i tiltrækning af arbejdskraft. Arbejdsløsheden faldt til 1,9 % i fjerde kvartal af 2012, hvilket var det laveste niveau i ti år.

For at dæmpe kasinoindustriens hurtige vækst fortsatte Macaos regering med at indføre forskellige kontrolmekanismer, bl.a. en øvre grænse på 5 500 for antallet af spilleborde indtil 2013 samt en maksimal gennemsnitlig stigning på 3 % om året for dette antal i de efterfølgende ti år. Ved udgangen af 2012 var der 5 485 spilleborde i drift. For at forhindre unge i at involvere sig i spil om penge blev minimumsalderen for adgang til kasinoer hævet fra 18 til 21 år fra november 2012.

For at afhjælpe flaskehalse i infrastrukturen og gøre økonomien mere bæredygtig er Macao blevet enig med centralregeringen om at leje en jordlod på øen Hengqin i kommunen Zhuhai på det kinesiske fastland, som skal udvikles til en særlig økonomisk zone. Macaos regering har udelukket opførelsen af kasinoer i denne zone og fokuserer i stedet på andre sektorer end spil, heriblandt teknologiske ydelser og kreative erhverv. Zonen skal også huse et nyt område for Macaos universitet, som skal være færdigbygget i 2013. Dette område, som lejes af Macao på universitetets vegne, vil høre under Macaos jurisdiktion indtil 2049.

Den 12. oktober vedtog Macaos lovgivende forsamling en række foranstaltninger for at indskrænke spekulation på ejendomsmarkedet. Foranstaltningerne udvider den særlige stempelafgift på handel med boligejendomme, som blev indført i 2011, til at omfatte butikker, kontorer og parkeringsanlæg. Sidstnævnte var blevet det seneste mål for spekulanter, da spekulationskapital kom ind på markedet delvist som konsekvens af finansielle lempelser i USA. Satsen for de særlige stempelafgifter blev fastsat til 20 % i det første år og 10 % det andet år. Selskaber og udenlandske købere pålægges en afgift på yderligere 10 %.

Det 9. tillæg til partnerskabsaftalen om et tættere økonomisk samarbejde mellem Kina og Macao blev underskrevet den 2. juli 2012. Den 1. januar 2013 trådte 48 nye

⁴ Kilde: Beskæftigelsesundersøgelse 4Q/2012, optællings- og statistikkontoret under Macaos regering.

⁵ Kilde: Kontoret for finansielle tjenester under Macaos regering. Tallet for 2012 omfattede kun perioden fra januar til november 2012.

liberaliseringsforanstaltninger for tjenesteydelser i kraft. Ud af de nuværende 160 servicesektorer på det kinesiske fastland er 149 nu åbne for leverandører i Macao. Varehandel blev fuldt ud liberaliseret i 2006 i henhold til tillæg II. Det seneste tillæg fokuserer på at fremme samarbejdet på tværs af grænserne for bevillingerne, som angår Macaos foretagender på Hengqin. Europæiske virksomheder følger stadig udviklingen omkring partnerskabsaftalen og den særlige økonomiske zone på Hengqin med en vis interesse, idet disse tiltag åbner investeringsmuligheder for handel med det kinesiske fastland.

Udover den økonomiske integration med området omkring Perleflodens delta har Macao fortsat styrket sin position som en brobygger mellem Kina og de portugisisktalende lande under Macaos forum for samarbejde om økonomi og handel. Centralregeringen forpligtede sig til at støtte Macao i dets bestræbelse på at blive et internationalt midtpunkt for turisme og fritidsaktiviteter samt en platform for handel og virksomhed mellem Kina og de portugisisktalende lande.

SAMARBEJDE MELLEM EU OG MACAO

Årets højdepunkt i samarbejdet mellem EU og Macao var, da Macaos guvernør Chui Sai On besøgte EU den 10. januar 2012, hvor han blev modtaget af Kommissionens formand, José Manuel Barroso. I 2012 var det 20 år siden, at handels- og samarbejdsaftalen mellem Det Europæiske Økonomiske Fællesskab og Macao blev undertegnet.

Den bilaterale handel mellem EU og Macao voksede støt i 2012. I årets første ni måneder steg EU's eksport til Macao med 17 % til 282 mio. EUR⁶, da Macaos importefterspørgsel steg som følge af Macaos solide økonomi. Det er et voksende marked for europæiske luksusvarer, gourmetmad, vin og fartøjer. Dette skyldes, at kasinoejerne er i færd med at udvikle andre indtægtsstrømme end spil såsom luksushandel. EU har noteret handelsoverskud med Macao siden 2009 (192 mio. EUR i de første ni måneder af 2012) og var den andenstørste importleverandør efter Kina, idet EU tegnede sig for 23 %⁷ af Macaos import i 2012.

Det er fortsat et centralt mål for begge parter at styrke samarbejdet mellem EU og Macao, herunder at samarbejde om nye områder af fælles interesse såsom kultur- og miljøbeskyttelse. Dette blev bekræftet af de konstruktive drøftelser ved det årlige møde i EU og Macaos blandede udvalg, der blev afholdt den 4. december 2012.

Under mødet drøftede parterne den seneste udvikling i deres forbindelser, herunder udviklingen i handel og investeringer. Parterne gjorde status over samarbejdsaktiviteter, herunder programmet for retligt samarbejde og uddannelsesprogrammet for tolke fra Macao, såvel som aktiviteterne i Macao inden for rammerne af EU's erhvervsinformationsprogram for Hongkong og Macao. De drøftede også samarbejde på skatteområdet og udvekslede synspunkter om samarbejde om skat på opsparinger i lyset af den seneste internationale udvikling i informationsudveksling mellem skattemyndigheder og behovet for internationale lige vilkår.

Den horisontale aftale mellem Macao og Den Europæiske Union om visse aspekter af lufttrafikken blev parferet i tilknytning til mødet i det blandede udvalg i 2011. Procedurene for aftalens formelle undertegnelse var på rette spor, efter at teksten blev oversat til kinesisk og portugisisk.

⁶ Kilde: Eurostat.

⁷ Kilde: Optællings- og statistikkontoret under Macaos regering.

Aktiviteterne i erhvervsinformationsprogrammets regi fortsatte delvist finansieret af Europa-Kommissionen og forvaltet af det europæiske handelskammer i Hong Kong. Programmet har med succes skabt forbindelser mellem virksomheder i EU og Macao. I løbet af året har det organiseret arrangementer om beskyttelse af intellektuel ejendom, partnerskabsaftalen og handelsforbindelser mellem EU og det storkinesiske område, herunder Macao. Det har også opfordret EU til at deltage i Macaos to store, årlige arrangementer: Macaos investeringsforum og Macaos forum og udstilling om internationalt miljøsamarbejde. EU's deltagelse, sammen med europæiske medlemsstater og virksomheder, sørgede for en markant eksponering af EU via den fælles EU-pavillon ved disse to arrangementer. Det udgjorde også en god netværksplatform for Macao og besøgende fra det kinesiske fastland såvel som en lejlighed til at fremvise EU-virksomheder. Programmet blev afsluttet i november 2012; et opfølgende program vil blive lanceret i 2013.

Macaos EU-universitetsprogram begyndte den 1. september 2012. Det gennemføres af et konsortium bestående af Macaos universitet og Macaos institut for europæiske studier samt partnere i EU. Programmets formål er at fremme akademisk forskning, udvikle opsøgende aktiviteter for at eksponere EU og styrke det akademiske samarbejde med højere læreanstalter i EU.

EU og Macao genoptog deres samarbejde om at uddanne tosprogede tolke mellem kinesisk og portugisisk. Til dette formål undertegnede generaldirektøren for Den Fælles Tolke- og Konferencetjeneste og Macaos minister for administration og retsvæsen den 21. november 2012 en fælles hensigtserklæring, som skal øge antallet af kvalificerede tolke til at opfylde Macao-administrationens behov, hvad angår dens kinesisk-portugisiske sprogordning. I forbindelse med dette program vil tolke blive uddannet i Macao og Bruxelles over en periode på fem måneder.

Den 4. december 2012 åbnede fotoudstillingen om Macao "Bridging Time" i Europa-Kommissionens hovedkvarter i Bruxelles.

EU vil fortsat udvikle sit forhold til Macao, øge de økonomiske og handelsmæssige forbindelser, forbedre samarbejdet med virksomheder og civilsamfundet samt fremme bevægelighed og udveksling med folk i Macao. De forskellige udvekslinger og dialoger mellem EU og Macao forventes at fortsætte i 2013. EU forventer især en stigning i aktiviteter forbundet med kulturudveksling og samarbejdet på de akademiske, miljømæssige og retlige områder samt samarbejdet om Macaos målsætning for økonomisk diversificering.